

Спікер: **Анна Заярна**

Бухгалтер ФОП

РРО та ПРРО

МОДУЛЬ 6

З врахуванням змін внесених **ЗУ № 1017** «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо лібералізації застосування реєстраторів розрахункових операцій платниками єдиного податку та скасування механізму компенсації покупцям (споживачам) за скаргами щодо порушення встановленого порядку проведення розрахункових операцій частини суми застосованих штрафних санкцій»

У 2022 року всі ФОП **повинні бути обладнані цією технікою** або за бажанням використовувати профільне програмне забезпечення.

ПРО – реєстратор розрахункових операцій.

Він використовується для фіксації приходу грошових коштів від продажу товарів за готівковий або безготівковий розрахунок. ПРО – це програма, куди підприємець заносить відомості про всі операції. Дані про чеки передаються відразу в ДПС України.

Загальні риси:

збір інформації про всі транзакції,

створення чека,

Z-звітність після закінчення зміни,

передача інформації про операції в
Державну податкову службу.

Для кращого розуміння, чи потрібен вам РРО/ПРРО, ми переглянемо Закон про РРО.

Щоб ви чітко розуміли, кому з 01.01.2022 РРО/ПРРО потрібен:

1

Якщо ви проводите розрахункову операцію.

2

Якщо ви не підпадаєте під ст.9 Закону про РРО.

Але, все так складно прописано...там
податківці погоджуються....там
заплутують.

Отже

Що таке розрахункова операція?

Суб'єкти господарювання, які здійснюють розрахункові операції при продажі товарів (наданні послуг) зобов'язані проводити розрахункові операції на повну суму покупки через реєстратори розрахункових операцій (ст.3 Закону про РРО).

Що це?

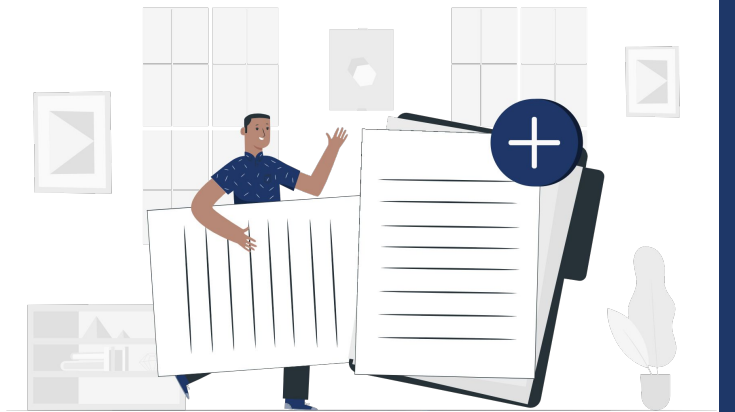
«Розрахункова операція – приймання від покупця **готівкових коштів, платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо **за місцем реалізації товарів (послуг)**» (ст. 2 Закону про РРО).**

Виходить:

1 Спосіб оплати

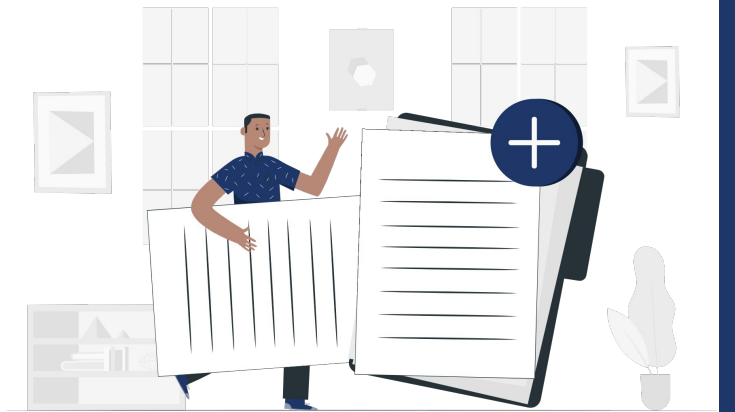
- приймає оплату готівкою або платіжними картками/електронними платіжними засобами через POS – термінал, то це за визначенням розрахункова операція;
- приймання оплати відразу на поточний рахунок без використання карток/електронних платіжних засобів не є розрахунковою операцією.

2 Місце реалізації

Це місце, де покупець:

- Розраховується за товар;
- Отримує товар, якщо він уже оплатив його заздалегідь (наприклад пошта).

Якщо обидві ці умови виконуються, то можна говорити про те, що розрахункова операція є та РРО/ПРРО потрібен. І від РРО/ПРРО вас можуть урятувати хіба що пільги із ст. 9 і 10 Закону про РРО (далі написано)

Якщо не виконується хоча б одна умова визначення, то є шанс про відсутність розрахункової операції.

Немає розрахункових операцій у розумінні Закону про РРО – не потрібні й РРО/ПРРО.

Коли потрібен РРО/ПРРО в 2022 році?

1. Як ви (ФОП) отримуєте оплату за товари/послугу

- **Готівкою**, у тому числі «післяплатою» від кур'єра в руки ФОП;
- **Із карток** покупців через **POS-термінал**;
- **Із карток** покупців **через Інтернет** (інтернет-еквайрінг: **на сайті є кнопка «оплатити»**, на думку податківців – це самостійна оплата з картки за реквізитами **на сайтах Liqpay, Portmone, iPay, Wayforpay** тощо), тобто розрахунок за допомогою картки.

- **На свій поточний рахунок** з поточного рахунку покупці (**не з картки!**) через Клієнт-банк;
- **Через касу** банку;
- Через банківський ПТКС;
- Через небанківський ПТКС;
- **Інтернет-банкінг**: платіж за реквізитами через Приват24, ПУМБ online тощо;
- «післяплата» **від пошти на поточний рахунок** ФОП.

Є відповідь «так», то розрахункові операції ви, імовірно, проводите

Якщо у вас немає інших розрахунків - розрахункових операцій у вас немає!

РРО/ПРРО, можливо потрібен!

Закон про РРО не для ВАС!!!!

2. Чи визначено місце проведення розрахунків?

Є особистий, фізичний контакт з покупцем:

- Купує в магазині;
- Отримує на пошті;
- Товар доставляє кур'єр

Не має фізичного контакту з покупцем:

- Покупець платить в Інтернеті;
- Товар завантажує на свій комп'ютер (наприклад презентацію, вебінар, тощо);
- Отримує консультаційні чи інші послуги онлайн, без взаємодії з ФОП.

Місце проведення розрахунків визначене – це повноцінна розрахункова операція

РРО/ПРРО, вам потрібен, але є звільнення!

3. Звільнення від РРО/ПРРО згідно зі ст. 9 Закону про РРО?

Місце проведення розрахунків не визначене – відсутні розрахункові операції

РРО/ПРРО вам не потрібен!!!!

- 1) Продаж квитків на автотранспорті з видачею талонів ,квитків;
- 2) Продаж держлотерей;
- 3) Продаж квитків на відвідування культурно-спортивних і розважальних закладів;
- 4) Продаж у кіосках, лотках газет, журналів тощо;
- 5) Продаж води, молока, квасу, олії, живої риби з автоцистерн, цистерн, бочок або бідонів;
- 6) Надання послуг, за які покупці розраховуються виключно з використанням банківських систем дистанційного обслуговування та/або сервісу переказу коштів.

Це нове звільнення з п. 6 (діє з 01.01.2021) урятувало б багатьох. По суті, без РРО/ПРРО дозволили надавати будь-які послуги оплата за які надходять виключно через Приват24, Ощад24, Монобанк, Liqpay, Portmone, iPay, Wayforpay тощо.

Але, як завжди, податківці тлумачать його по-своєму. Вони дозволяють застосовувати його тільки до дистанційних робіт (коли замовник і виконавець особисто не контактують). Хоча п. 14 ст. 9 Закону про РРО зовсім не вимагає, щоб послуги надавалися тільки онлайн. Ба більше,

Звільнення від РРО підприємців у селах

Постанова КМУ від 23.12.2021 № 1359

Уряд звільнив підприємців, що здійснюють роздрібну торгівлю в сільській місцевості, від обов'язкового застосування РРО.

Так, від обов'язкового застосування РРО звільнили суб'єктів господарювання, які здійснюють роздрібну торгівлю на території села товарами (крім підакцизних товарів), за умови не перевищення граничного розміру річного обсягу розрахункових операцій — 167 розмірів мінімальної заробітної плати. У 2022 році це 1 085 500 грн.

Виняток не застосовують, якщо:

- одночасно здійснюють реалізацію підакцизної продукції;
- одночасно здійснюють дистанційну торгівлю;
- сільська рада прийняла рішення про обов'язкове застосування РРО.

Який порядок реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій і яким нормативним документом це передбачено?

Процедуру реєстрації РРО встановлено в Порядку реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації розрахункових операцій за товари (послуги), затвердженому наказом Мінфіну від 14.06.2016 № 547 (далі — Порядок № 547).

Для реєстрації РРО суб'єкт господарювання або представник суб'єкта господарювання подає до контролюючого органу заяву про реєстрацію реєстраторів розрахункових операцій за формою № 1-РРО

Представник суб'єкта господарювання може зареєструвати РРО за умови наявності документів, що посвідчують його особу та підтверджують надані йому повноваження.

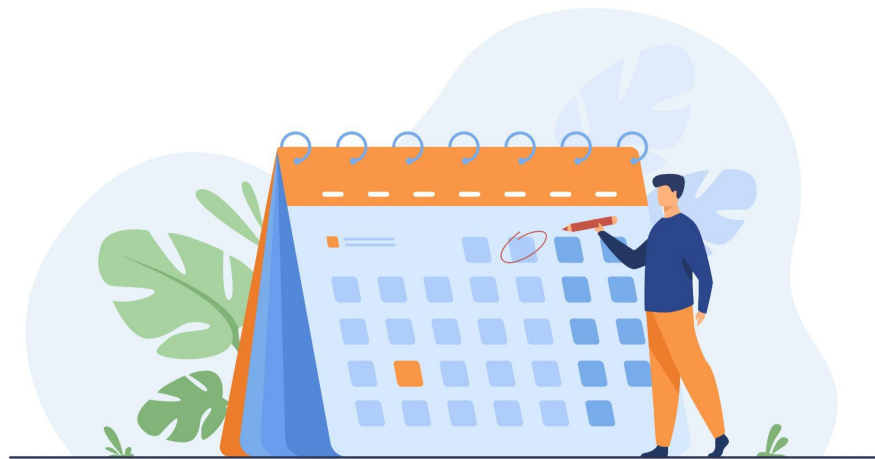
Суб'єкти господарювання, включені до системи подання податкових документів в електронному вигляді, можуть подавати реєстраційні заяви в електронній формі засобами електронного зв'язку (п. 7 гл. 2 Порядку № 547). Порядок та строки розгляду цих заяв є аналогічними до тих, що подані в паперовому вигляді.

Якщо подаєте реєстраційну заяву в електронному вигляді, можете отримати копію реєстраційного посвідчення на адресу своєї електронної пошти. Для цього в реєстраційній заяві зробіть відповідну відмітку.

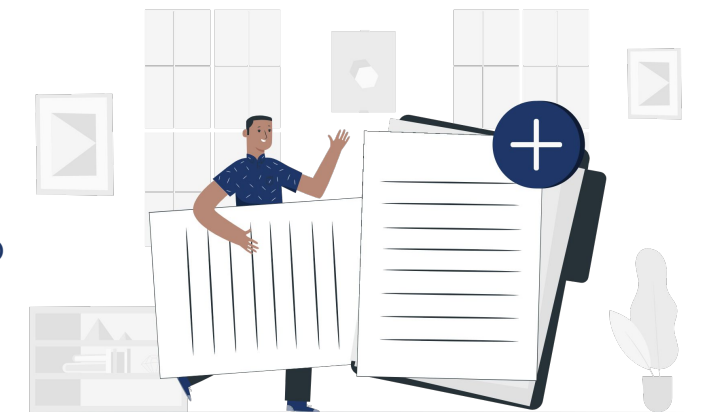
Протягом двох робочих днів після отримання реєстраційної заяви і доданих до неї документів орган контролю приймає рішення або про можливість реєстрації РРО, або про відмову у його реєстрації.

Як зареєструвати / звільнити касира у разі використання програмного РРО?

Реєстрація касира здійснюється шляхом подання “Повідомлення про надання інформації щодо кваліфікованого сертифіката відкритого ключа”

У разі звільнення касира також необхідно подати до податкової "Повідомлення про надання інформації щодо кваліфікованого сертифіката відкритого ключа" з типом підпису «припинення роботи» для такого касира.

У який строк РРО переводять у фіскальний режим?

У фіскальний режим роботи РРО переводять протягом трьох робочих днів з дати надсилання довідки про резервування фіскального номера.

Ввести РРО в експлуатацію ЦСО мусить у строк не пізніше трьох діб від дати отримання ЦСО довідки про резервування.

Після закінчення цих робіт представник ЦСО робить відповідний запис в експлуатаційних документах, заповнює у трьох примірниках акт введення РРО в експлуатацію. Перший примірник акту залишається у ЦСО, другий — надають суб'єкту господарювання, а третій разом із довідкою про опломбування надсилають до ДПС.

ЦСО мусить також видати суб'єкту господарювання довідку про опломбування РРО за формою № 1-ЦСО (п. 6 та 7 гл. 2 Порядку опломбування реєстраторів розрахункових операцій, затвердженого наказом Мінфіну від 14.06.2016 № 547).

Як зареєструвати ПРРО

Для початку роботи з програмним РРО необхідно перш за все отримати кваліфікований електронний підпис (КЕП) у будь-якого Кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг. ДПС такі ключі видає безоплатно. Потім потрібно встановити програмне забезпечення на будь-який зручний пристрій, який є в наявності. Це може бути комп'ютер, смартфон або планшет.

Алгоритм реєстрації програмного РРО:

- 1 Отримайте кваліфікований електронний підпис.
- 2 Подайте форму № 20-ОПП щодо господарської одиниці, на якій будете використовувати програмний РРО.
- 3 Оберіть постачальника послуги
- 4 Завантажте програмний додаток на пристрій, на якому його буде використовувати касир

5

Зареєструйте програмний РРО у кабінеті платника податків:

- зайдіть в електронний кабінет;
- оберіть вкладку «Введення звітності»;
- у поточному періоді, у розділі «Запити», натискаємо «Створити» та оберіть форму заяви № 1-ПРРО (код форми J/F 1316602);
- оберіть ДПІ за місцем обліку, натисніть «Створити» — потрапите у бланк заяви;
- у заяві зробіть відмітку «Реєстрація», заповніть своє найменування, податковий номер, ІПН (для платників ПДВ);
- у полі «Ідентифікатор об'єкта оподаткування» вкажіть значення із форми № 20-ОПП;
- вкажіть код КОАТУУ, назву та адресу господарської одиниці (копіюйте з облікових даних в е-кабінеті), де будуть використовувати програмний РРО;
- поставте позначку «Стаціонарний РРО», напишіть назву (наприклад «Каса») та номер програмного РРО (наприклад, 1, 2, 3);
- зробіть позначку, чи будете працювати в режимі офлайн. Якщо не працюватимете в режимі офлайн, то рядок б не заповнюйте. Якщо працюватимете офлайн — можете запросити додаткову кількість діапазону фіскальних номерів;
- поверніть на початок заяви, зверху зліва натисніть кнопку «Перевірити» — відбудеться перевірка на помилки;
- увійдіть у заяву, натисніть «Підписати», накладіть кваліфікований електронний підпис»;
- натисніть «Відправити». Отримайте квитанцію про реєстрацію програмного РРО — у ній буде фіскальний номер.

Як зареєструвати резервний РРО

Резервний РРО реєструють у такому самому порядку, як і основний.

Для реєстрації резервного РРО доведеться щодо кожної господарської одиниці надати копію документа на право власності або інший документ, що дає право на розміщення господарської одиниці, де використовуватимуть резервний РРО.

У правому верхньому куті реєстраційного посвідчення на резервний РРО проставляють позначку **«Резервний»**, у першому рядку відповідної таблиці в реєстраційному посвідченні зазначають назву й адресу господарської одиниці, **де зберігатимуть резервний РРО**, у решті рядків — назви й адреси всіх господарських одиниць, **де його можуть використати.**

Коли використовувати резервний РРО

У випадках, коли основний РРО перебуває на техогляді, сервісному обслуговуванні, на ремонті або коли в електромережі зникає струм, власник цього РРО може використовувати резервний пристрій, який може бути оснащений автономними елементами живлення і працювати в умовах відсутності електроенергії. Така можливість передбачена статтею 5 Закону України «Про застосування реєстраторів у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» від 06.07.1995 № 265/95-ВР (далі — Закон про РРО), але **не більше 7-ми робочих днів**.

Реєстрація ПРРО

Суб'єкт господарювання, який має намір зареєструвати програмний реєстратор розрахункових операцій, повинен перебувати на обліку в контролюючому органі. Також на обліку має перебувати його господарська одиниця, де буде використовуватись ПРРО, про яку суб'єкт господарювання повідомляє контролюючий орган відповідно до вимог п. 63.3 ст. 63 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI.

Реєстрація ПРРО здійснюється на підставі Заяви про реєстрацію програмного реєстратора розрахункових операцій за формою № 1-ПРРО (J/F 1316602), що подається у електронній формі за основним місцем обліку суб'єкта господарювання як платника податків через Електронний кабінет.

Після включення ПРРО до реєстру програмних реєстраторів розрахункових операцій такий ПРРО може використовуватись суб'єктом господарювання.

Суб'єкт господарювання може перевірити реєстрацію всіх зареєстрованих реєстраторів розрахункових операцій та програмних РРО у відкритій частині Електронного кабінету, розміщеного **на офіційному вебпорталі ДПС (<https://cabinet.tax.gov.ua>)**, в меню Реєстри у вкладці «Інформація про РРО» шляхом пошуку за їх даними.

Яка різниця ПРРО та РРО

	ПРРО	Класичний РРО
	ПРРО — це програма, яку можна встановити на будь-який гаджет (смартфон, планшет, ноутбук)	Класичний (апаратний) РРО — це пристрій
Z-звіти (фіскальний звітний чек)	Щодня потрібно створювати в електронній формі засобами ПРРО фіскальні звітні чеки та подавати до фіскального сервера засобами телекомунікації. Z-звіти генеруються автоматично — налаштування є у програмі	Якщо проводите розрахункові операції, потрібно щодня друкувати на РРО (за винятком автоматів із продажу товарів/ послуг) фіскальні звітні чеки. ДО ВІДОМА! Насправді друкувати Z-звіти не потрібно — законодавство пропонує формувати і пересилати їх на сервер ДПС

	ПРРО	Класичний РРО
Робота у разі виходу з ладу РРО або відсутності електроенергії	На період відсутності зв'язку між ПРРО та сервером ДПС розрахункові операції відбуваються у режимі офлайн. Він може тривати не довше ніж 36 годин поспіль і не більше ніж 168 годин протягом календарного місяця. У цей час створюють електронні розрахункові документи, яким присвоюють фіскальні номери з діапазону фіскальних номерів. Коли ПРРО вийшов з ладу, не слід проводити розрахункових операцій до усунення несправностей. Можна користуватися резервним РРО	На період виходу з ладу РРО та його ремонту або в разі тимчасового, не більше ніж сім робочих днів, відключення електроенергії розрахункові операції проводять за допомогою: розрахункових книжок і книги обліку розрахункових операцій, якщо продовжуєте їх вести або резервного РРО
Касовий чек	Паперовий або електронний чек можна надіслати покупцеві на e-mail, месенджер або у форматі QR-коду. Фактично можна надати платникові QR-код, за яким він ідентифікуватиме свій чек	Покупцям видають паперовий касовий чек

Коли потрібна книга КОРО

- РРО виходить із ладу;
- Тимчасово немає електрики.

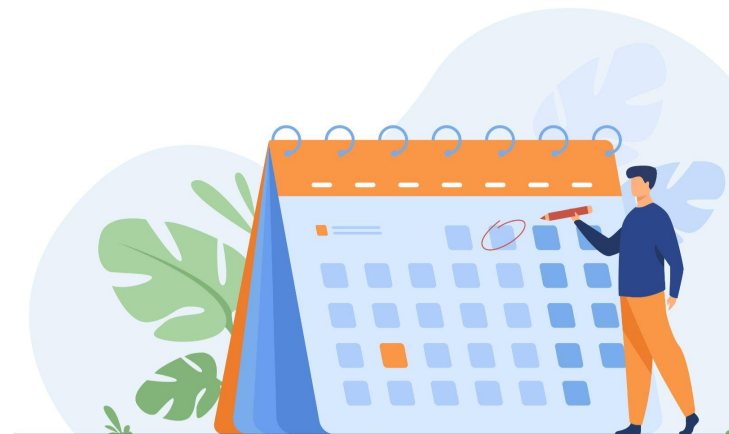

Підприємство не мусить щодня підклеювати фіскальні звітні чеки (Z-звіти) до КОРО і вносити до неї записи (п. 6 гл. 4 розд. II Порядку реєстрації та ведення розрахункових книжок, книг обліку розрахункових операцій, затвердженого наказом Мінфіну від 14.06.2016 № 547

Зберігайте Z-звіти у паперовій та/або електронній формі протягом 1095 календарних днів підійде будь-який зручний спосіб, якого не забороняє законодавство.

Це потрібно для того, щоб підтвердити факт оприбуткування готівки та повноту обліку розрахункових операцій.

Коли закінчиться КОРО, можете:

- Зареєструвати **нову КОРО** та заповнювати її за відсутності електрики чи поломки РРО;
- **НЕ** реєструвати **нову КОРО**, але тоді за формажорів **НЕ проводьте** розрахункових операцій (п. 1 гл. 1 розд. II Порядку № 547).

Які штрафи за порушення застосування РРО (ПРРО)

п.1 ст.17 Закону про РРО

За кожну транзакцію без фіскалізації платник повинен буде сплатити штраф.

Сума штрафу залежить від кількості незаконних розрахунково-касових операцій:

- перша - 100% від суми чека;
- друга й наступні - 150% від суми чека.

